

Il-Ħadd, 24 ta' Marzu 2019

Ġew xi wħud għand Ġesù u qalulu b'dawk il-Galilin li Pilatu kien ħallat demmhom mad-demmm tal-vittmi tas-sagrificċji tagħhom. U Ġesù qabad u qalilhom: "Taħsbu intom li dawn il-Galilin kienu iżjed midinbin mill-Galilin l-oħra biex sofrew dan kollu? Le, ngħidilkom; imma jekk ma tindmux, ilkoll tintilfu bħalhom. Jew dawk it-tmintax-il ruħ li fuqhom waqa' t-torri ta' Silwam u qatilhom, taħsbu intom li kienu iżjed ħatja min-nies l-oħra ta' Ġerusalem? Le, ngħidilkom; imma jekk ma tindmux, ilkoll tintilfu xorta waħda."

*Mill-Evangġelju skont San Luqa,
kapitlu 13, versi 1-5*

113

"Ġesù huwa konxju mill-mentalità superstizzjuża ta' dawk li kienu qed jisimgħuh, u jaf li huma, il-ġrajjet jinterpretawhom b'mod żbaljat ... Ġesù jirrifjuta għal kollox din l-interpretazzjoni, għax Alla ma jippermettix it-traġedji biex jikkastiga l-ħtijiet, u jafferma li dawk l-imsejkna vittmi ma kienux agħar minn ħaddieħor. Infatti, Ġesù jagħmel stedina biex minn dawk il-fatti ta' niket tinstilet twissija li tolqot lil kulħadd, għax aħna lkoll midinbin."

PAPA FRANĠISKU,
Angelus, 28 Frar 2016

Quddiem id-dizgrazzji

*Meta nisma'
b'xi dizgrazzja
xi tkun
ir-reazzjoni
tiegħi?*

*Nieħu
l-okkażjoni
biex naħseb
dwar il-fragilità
umana
u allura
tiegħi wkoll?*

X'habta għandna, Mulej,
li d-dizgrazzji li jiġru fid-dinja
nħarsu lejhom bħala kastig min-naħa tiegħek!
Kemm inkunu pronti
nwasslu lilna nfusna għall-konklużjoni
li l-vittmi tat-traġedji huma nies ħżiena!
X'faqar min-naħa tagħna
biex nirriduċu lilek għax-xbieha tagħna!
X'arroganza min-naħa tagħna
biex nixxalaw noqogħdu fuq is-siġġu tal-ġudizzju!
X'ipokrisija min-naħa tagħna
biex nippożaw li aħna tajbin!
Aħfrilna, Mulej, u agħmilna persuni
li nammettu fil-fond ta' qalbna
li s-sejħa għall-konverżjoni
Inti tagħmilha lilna wkoll.

It-Tnejn, 25 ta' Marzu 2019

L-anglu Gabrijel kien mibgħut minn Alla f'belt tal-Galilija, jisimha Nazaret, għand xebba mgħarrsa ma' raġel jismu Ġużeppi, mid-dar ta' David; u x-xebba kien jisimha Marija. Daħal għandha u qalilha: "Sliem għalik, mimlija bil-grazzja, il-Mulej miegħek." Għal dan il-kliem tħawdet, u bdiet titħasseb bejnha u bejn ruħha x'setgħet tfigher dik it-tislama. Izda l-anglu qalilha: "Tibżax, Marija, għax int sibt grazzja quddiem Alla. Ara, inti se tnissel fi ħdanek u jkollok iben u ssemlih Ġesù."

*Mill-Evangġelju skont San Luqa,
kapitlu 1, versi 26-31*

114

"Alla nnifsu hu Dak li jieħu l-inizjattiva u jagħzel li jidhol, kif għamel ma' Marija, fid-djar tagħna, fit-taqbidiet tagħna ta' kuljum, mimlija ansjetajiet u xewqat. U hu proprju fil-bliet tagħna, fl-iskejjel u fl-universitajiet tagħna, fil-pjazez u fl-isptarijiet tagħna li sseħħ l-isbaħ tħabbira li nistgħu nisimgħu: 'Ifraħ, il-Mulej miegħek!' Ferħ li jnissel il-ħajja, li jnissel it-tama, li jitlaħħam fil-mod kif inħarsu lejn il-futur, fl-imġiba li biha nħarsu lejn l-oħrajn; ferħ li jsir solidarjetà, ospitalità, ħniena lejn kulħadd."

PAPA FRANĠISKU, *Omelija*, Parco di Monza,
Żjara Pastoralis f'Milan, 25 Marzu 2017

*Alla jdejjaqni
meta
joqgħod idur
ma' saqajja?*

*Irridu
li jidħol f'dari
biss
meta ngħidlu
jien?*

Jaqbad u jidħol

Int, Mulej,
ma toqgħodx tistenna li ngħidlek: 'Ejj'oqgħod'
biex tigi għandi.
Inti taqbad u tidħol f'dari,
mhux għax ma tirrispettax il-libertà tiegħi,
imma għax ma taħmilx tarani
mqar sekonda waħda nieqes minnek.
U għalhekk, Inti tidħol kull fejn ikun hemm jien:
tidħol fil-qalb tiegħi
biex titfa' ġo fiha xi ftit minn dak li hemm f'qalbek;
tidħol fl-aspirazzjonijiet tiegħi
biex tiċċarahomli
fid-dawl ta' dak li hu tassew ta' ġid;
tidħol fl-inkwriet tiegħi biex tgħinni naffrontah.
Idħol f'dari, Mulej, abqad u idħol, u bħal Marija
jalla ma nagħtikx ħlief merħba.

It-Tlieta, 26 ta' Marzu 2019

Pietru
resaq
lejn Ġesù
u qallu:
"Mulej,
xi kemm-il darba
jrid jonqosni hija
biex
jienera naħfirlu?
Sa
seba' darbiet?"
Wiegbu
Ġesù:
"Ma ngħidlekx
sa seba' darbiet.
Imma
sa sebgħa u sebgħin darba."

*Mill-Evangjelju skont San Mattew,
kapitlu 18, versi 21-22*

115

"L-imħabba ta' Kristu,
imsawba fil-qlub tagħna
mill-Ispirtu s-Santu, tagħtina
l-qawwa li ngħixu u li nkunu hekk:
persuni li kapaċi naħfru dejjem;
li nafdaw dejjem
għax mimlijin fidi f'Alla;
li nniesslu dejjem it-tama
għax mimlijin tama f'Alla;
persuni li jafu jissaportu
bil-paċenzja
kull sitwazzjoni u kull bniedem,
f'għaqqda ma' Ġesù,
li ħa fuqu b'imħabba
t-toqol ta' dnubietna kollha."

PAPA FRANĠISKU, *Omelija*,
Bażilika tal-Vatikan, Konċistorju, 18 Frar 2015

Sebgħa u sebgħin

*Hemm xi ħadd
li jien
qed neskludi
mill-maħfra
tiegħi?*

*Miftuħ jien
għall-qawwa
ta' Alla
li jrid jagħmilni
bħalu
f'kemm naħfer?*

Jien ukoll, Mulej,
nagħmillek il-mistoqsija li jagħmillek Pietru,
bil-ħsieb
li forsi tgħidli li hemm limitu għal kollox,
anki għall-maħfra;
bil-ħsieb li forsi tgħidli li hemm xi drabi
li fihom jien nista' niżgicća minnha!
Imma t-twegiba tiegħek hija ċara u radikali:
maħfra lil kulħadd u dejjem.
Maħfra bħal din,
ma nistax ngħid li mhijex sabiħa,
imma tqila, Mulej.
Għalhekk nitolbok:
qawwini, saħħaħni, wessagħli qalbi,
Inti li lili - u mhux lili biss -
taħfirli dejjem u kollox.

L-Erbgħa, 27 ta' Marzu 2019

Ġesù qal lid-dixxipli tiegħu:
"Xejn taħsbu li ġejt inwaqqa'
l-Liġi jew il-Profeti; jiena ma ġejtx
biex inwaqqagħhom, iżda biex
inwassalhom għall-milja tagħhom.
Tassew ngħidilkom, li sa ma jkunu
għaddew is-sema u l-art anqas
l-iżgħar ittra jew tikka waħda
mil-Liġi ma titneħħa sa ma jkun
seħħ kollox. Jekk mela xi ħadd iġib
fix-xejn wieħed mill-iżgħar minn
dawn il-kmandamenti u jgħallem
lin-nies biex jagħmlu l-istess,
dan jissejjaħ l-iżgħar fis-Saltna
tas-Smewwiet. Imma min
iħarishom u jgħallimhom, dan kbir
jissejjaħ fis-Saltna tas-Smewwiet."

*Mill-Evangġelju skont San Matthew,
kapitlu 5, versi 17-19*

116

"Ġesù ma jagħtix importanza biss
lill-ubbidjenza tal-liġi
u lill-imġieba kif tidher minn barra.
Hu jmur għall-għeruq tal-liġi,
billi jfittex fuq kollox
l-intenzjoni tal-bniedem,
u għalhekk il-qalb tiegħu,
il-post minn fejn jitnisslu
l-azzjonijiet tajbin
jew ħżiena tagħna.
Biex ikollna mġieba
tajba u onesta,
il-liġijiet mhumieq biżżejjed,
imma jeħtieġu
motivazzjonijiet aktar profondi."

PAPA FRANĠISKU,
Angelus, 16 Frar 2014

*Għaliġa,
il-kmandamenti
ta' Alla
huma biss
sett ta' regoli
li jien
irrid nosserva?*

*Kemm
naċċettah
id-dawl
li Ġesù jagħtini
biex
il-kmandamenti
ngħixhom
aħjar?*

Għall-għeruq tal-ligi

Inti, Mulej,
żgur li m'għandek l-ebda ħsieb li teqred il-Liġi.
L-għan tiegħek hu
li tgħinna mmorru lil hemm
minn xi osservanza riġida u esterna
li mhux talli ma tilliberax
talli toqtol l-ispirtu veru tal-Liġi u lilna;
li tgħinna ninżlu aktar fil-fond
tat-tifsira tal-Kmandamenti.
Kliemek jurina
kif ngħixuhom fl-iskop veru tagħhom.
Kliemek jurina b'mod konkret ħafna
kif il-ħajja tagħna bħala dixxipli tiegħek
ngħixuha b'mod sabiħ u b'mod profund.
Grazzi, Mulej, ta' dan kliemek
li jista' jagħmilna ħielsa tassew.

Il-Ħamis, 28 ta' Marzu 2019

Ġesù

kien qiegħed ikeċċi xitan,
li kien imbikkem.

Meta x-xitan ħareġ,
l-imbikkem tkellem,
u n-nies staghġbu.

Iżda xi wħud minnhom
qalu:

“Bis-saħħa ta' Begħelżebul,
il-prinċep tax-xjaten,
qiegħed ikeċċihom ix-xjaten.”

Oħrajn,

biex iġarrbuh,
riedu mingħandu
sinjal mis-sema.

Iżda hu ntebaħ
x'kienet il-fehma tagħhom.

*Mill-Evangjelju skont San Luqa,
kapitlu 11, versi 14-17a.*

117

“Dan l-episodju fih twissija
li tgħodd għalina lkoll: għira kbira
għat-tjubija u l-opri tajba ta' xi
persuna tista' timbotta lil dak li
jkun biex jagħmel xi akkuża falza.
Hawnhekk hawn verament velenu
mortali: il-malizzja li b'mod maħsub
minn qabel, għandha l-għan li
teqred il-fama tajba tal-ieħor ...

U jekk, aħna u neżaminaw
il-kuxjenza tagħna, nindunaw li
dal-ħaxix ħażin qed jitħawwel
għewwa fina, immorru dritt
nistqarruh fis-Sagrament tal-Qrar,
qabel ma jibda jnibbet u jipproduċi
effetti orribbli, li ma jitfejqux.”

PAPA FRANĠISKU, *Angelus*, 10 Ġunju 2018

*Xi stima għandi
tat-tajjeb
tal-oħrajn?*

*Nezamina
lili nnifsi spiss
dwar l-għira?*

Ħaxix ħazin

X'tagħmillek l-għira, Mulej!
X'kapacità għandha
biex tipperswadik
tħott it-tajjeb li jagħmel xi ħadd!
X'qawwa għandha
biex timbuttak tagħmel akkużi foloz!
Xi ħsara kbira
tikkaġuna fil-familji, fil-ħbiberiji,
fil-komunitajiet, fis-soċjetà!
Agħmilni bniedem għassa tiegħi nnifsi, Mulej,
l-aktar fejn tidħol l-għira;
agħmilni bniedem li nara flex jien
f'dak li hu apprezzament
tat-tajjeb li jagħmlu l-oħrajn;
agħtini l-grazzja
li nilqgħalha mill-bidu.

Il-Ġimgħa, 29 ta' Marzu 2019

Wieħed mill-kittieba
resaq fuq Ġesù u staqsieh:
“Liema wieħed fost il-kmandamenti
kollha huwa l-ewwel?”
Ġesù wiegħbu:
“L-ewwel wieħed huwa dan:
'Isma' Iżrael!
Il-Mulej, Alla tagħna,
Mulej wieħed hu,
u int għandek tħobb lill-Mulej,
Alla tiegħek, b'qalbek kollha,
b'ruħek kollha, b'moħħok kollu,
u bil-qawwa tiegħek kollha.
U t-tieni hu dan:
'Hobb lil għajrek bħalek innifsek.
Ma hemmx kmandament
ieħor akbar minn dawn.”

*Mill-Evangjelju skont San Mark,
kapitlu 12, versi 28-31*

118

“Ġesù jzid xi ħaġa li ma kienx
talabha l-għaref tal-liġi.
Jgħid: 'It-tieni wieħed jixbħu:
Hobb lil għajrek bħalek innifsek.'
Dan ma jivvintahx Ġesù,
għax jinsab fil-ktieb tal-Levitiku.
Dak li għamel ġdid hu li poġġa
dawn iż-żewġ kmandamenti
flimkien - l-imħabba lejn Alla
u l-imħabba lejn il-proxxmu -
u b'hekk juri li dawn ma jistgħux
jinfirdu ... Mhux possibbli tħobb
lil Alla bla ma tħobb lill-proxxmu,
u mhux possibbli tħobb
lill-proxxmu bla ma tħobb lil Alla.”

PAPA FRANĠISKU,
Angelus, 26 Ottubru 2014

Dak li Alla jgħaqqad

*Inħalli
lill-Mulej
jeħodni
għand
il-proxxmu?*

*Lill-proxxmu
nħallih jeħodni
għand il-Mulej?*

Mulej,
meta jien ninfetaħ għalik,
Inti tiftaħli qalbi għall-proxxmu;
u l-proxxmu jerga' jeħodni lej.
Meta jien nagħmilha miegħek
Inti tibgħatni nagħmilha mal-proxxmu;
u l-proxxmu jerga' jeħodni lej.
Meta jien inħobb lilek,
Inti tibgħatni nħobb lill-proxxmu;
u l-proxxmu jerga' jeħodni lej.
Meta jien inqim lilek
Inti tibgħatni nqim lill-proxxmu;
u l-proxxmu jerga' jeħodni lej.
Agħmel, Mulej, li jien ma nazzarda qatt
nifred lilek mill-proxxmu
u lill-proxxmu minnek.

Is-Sibt, 30 ta' Marzu 2019

Kien hemm uħud li kienu jafdaw fihom infushom li huma ġusti u kienu jmaqdru lill-oħrajn. Ġesù qalilhom din il-parabbola: “Żewġt irġiel, wieħed Farizew u l-ieħor pubblikan, telgħu fit-tempju biex jitolbu. Il-Farizew, wieqaf, talab hekk f'qalbu: 'O Alla, niżżik ħajr li m'iniex bħall-bqija tal-bnedmin, ħalliela, ingusti ...' Iżda l-pubblikan, bilwieqfa fil-bogħod anqas biss ried jerfa' għajnejh lejn is-sema, imma beda jħabbat fuq sidru u jgħid: 'O Alla, ħenn għalija, għax jien midneb!' Ngħidilkom jien li dan, u mhux l-ieħor, niżel id-dar iġġustifikat.”

*Mill-Evangġelju skont San Luqa,
kapitlu 18, versi 9-11. 13-14a*

119

“Il-Farizew hu sewwa sew l-ikona tal-korrott li jagħmel tabirruħu li qed jitlob, imma jirnexxielu biss joqgħod jiffanfra quddiem mera ... Is-supervja tikkomprometti kull għemil tajjeb, tbattal it-talb mill-essenza tiegħu, tbiegħed minn Alla u mill-oħrajn ... Jekk it-talba tas-superv ma tilħaqx il-qalb ta' Alla, l-umiltà tal-imsejken tiftaħhielu beraħ. Alla, dgħufija waħda għandu: jaqa' għall-umli. Quddiem qalb umli, Alla jiftaħ għal kollox il-qalb tiegħu.”

PAPA FRANĠISKU,
Udjenja Ġenerali, 1 Ġunju 2016

'Le' għall-fanfarunati

*Jien xi ħadd
li jidhirli
li Alla
huwa midjun
lejja?*

*Kemm
nagħrafha
d-dipendenza
tiegħi
fuq Alla?*

Neħhi minni, Mulej,
il-fanfarunati tal-Fariżew tal-parabbola,
li huwa tant mimli bih innifsu
li fil-laqqgħa tiegħu ma' Alla permezz tat-talb
ma jħallilu l-ebda spazju biex jidhol Hu:
jagħżel li jkun hu nnifsu l-protagonista,
u lilU jgibu qisu xi ħadd li quddiemu jrid jiskot
ħalli jisimgħu jgħidlu kemm hu bravu
u kemm huwa differenti mill-oħrajn!
Agħmilni nixbah lill-pubblikan tal-parabbola,
li jħossu tant ċkejken,
li jistenna kolloxx mingħand Alla:
jekk se jqum fuq saqajh,
huwa jagħraf li dan se jseħħ
bis-saħħa tiegħU,
li turi ruħha fil-maħfra u fl-imħabba tiegħek.